

Utförsåkning och terränglöpning

För ungefär 25 år sedan gav Gunnar Dyhlén svensk skidlöpning en första injektion av den alpina utförsåkningstekniken. Främjandet ställde sig bakom honom. Vid den första vinterolympiaden, Chamonix 1924, kom de svenska längdlöparna till korta. Det berodde på bristande teknisk färdighet, särskilt utför, och mindre ändamålsenlig utrustning. Vid förberedelserna för den nästa olympiaden, St. Moritz 1928, fick Dyhlén under ett par veckor i Jämtlandsfjällen gnugga längdlöparna särskilt i utförsåkning. När Sven Utterström härefter kom hem till Boden, förklarade han, att han under dessa 14 dagar i fjällen lärt sig mer skidåkning än under många tidigare år. I St. Moritz kom också det svenska genombrottet på 50 km med de olympiska medaljerna till Erik Hedlund, Gustaf Jonson och Volger Andersson. Våra längdlöpare hade bl. a. lärt sig att åka utför.

Vid samma tid fick Främjandet sina fjällturiststationer Riksgränsens Lapplandia och Storliens Högfjäll samt några år senare Sälenstugan. Skidkurserna fick en fastare organisation. På dessa gjorde Gunnar Dyhlén, Carl Gustaf Hamilton, Olle Rimfors, Sigge Bergman, Helge Lindau och många andra propaganda för utförsåkning, vilken blev erkänd som en viktig gren av skididrotten.

År 1934 gjorde Rimfors och Bergman ett två månaders besök i alperna, dels vid Hannes Schneiders skidskola i St. Anton, dels vid andra sportplatser i Österrike och Schweiz. De återvände laddade med lärdom och uppfyllda av entusiasm inför uppgiften att här hemma nyttiggöra allt som inhämtats. Sina rön lade de fram i boken »På Skidor i Alperna», vilken utkom på hösten 1934. Och sina färdigheter lärde de ut vid skidkurser och vid Främjandets, under ledning av Bergman, samma år startade skidskola. Med lavinens hastighet spred sig de nya idéerna i allt vidare kretsar, och det dröjde ej många år innan SM i slalom för både herrar och damer instiftades.

Det nya mötte naturligtvis också opposition och denna var på sina håll ganska ettrig. Den talade om »konståkning på skidor» samt om hur »filandet i slalombakar» skulle minska intresset för terräng-

löpning och långfärder. Så småningom har kritiken tystnat och man synes allmänt kommit till insikt om att utförsåkningsteknik lika litet som annan skidteknik är av ondo.

För 20—25 år sedan såg man sällan en deltagare i en längdtävling passera en svårare utförsbacke utan att stavarna lades samman till bromsning och hjälp i svängarna. Den som nu för tiden fattar posto i en svårare passage, t. ex. på ett SM fylles av beundran, för att icke säga häpnad, över de tävlandes djärvhet, skicklighet och säkerhet utför. Stavbromsning har alldeles kommit ur modet.

Sak samma är det i fjällen. Jag kan icke erinra mig att under senare år ha mött någon stavridande eller stavbromsande turist. Alla synes numera kunna njuta av utförsåkning, vilket den stavbromsande mera sällan gjorde. Och dock är det endast 17 år sedan den förste svenske deltagaren i ett alpint störtlopp väckte pinsam uppmärksamhet, när han kom ridande utför på stavarna!

Slalom och störtlopp är mycket konditionskrävande och detta icke endast fysiskt utan i lika hög grad psykiskt. Där skidlift icke finnes får den som tränar slalom på köpet god övning i förflyttning uppför. Rätt bedriven utförsåkning blir därför en god förberedelse för terränglöpning.

Med visst fog kan sägas att en del fjällturister tillbringa för mycket tid i slalombacken. Det yngre släktet vill känna fartens tjusning och erfara utförsåkningens spän-

Forts. å sid. 15.

J alla väder

*Redaktionsnämnd: Ivar Holmquist,
David Jonason, Gösta Frohm,
Olle Sjöberg (ansvarig utgivare)*

*Postadress: Skid- och Friluftsför-
bundet, Vasagatan 16, Box 677,
Stockholm 1. Tel. 23 43 50, växel*

Tryckt vid Klara Civiltryckeri AB, Sthlm 1949

495221